

MISLI THOUGHTS

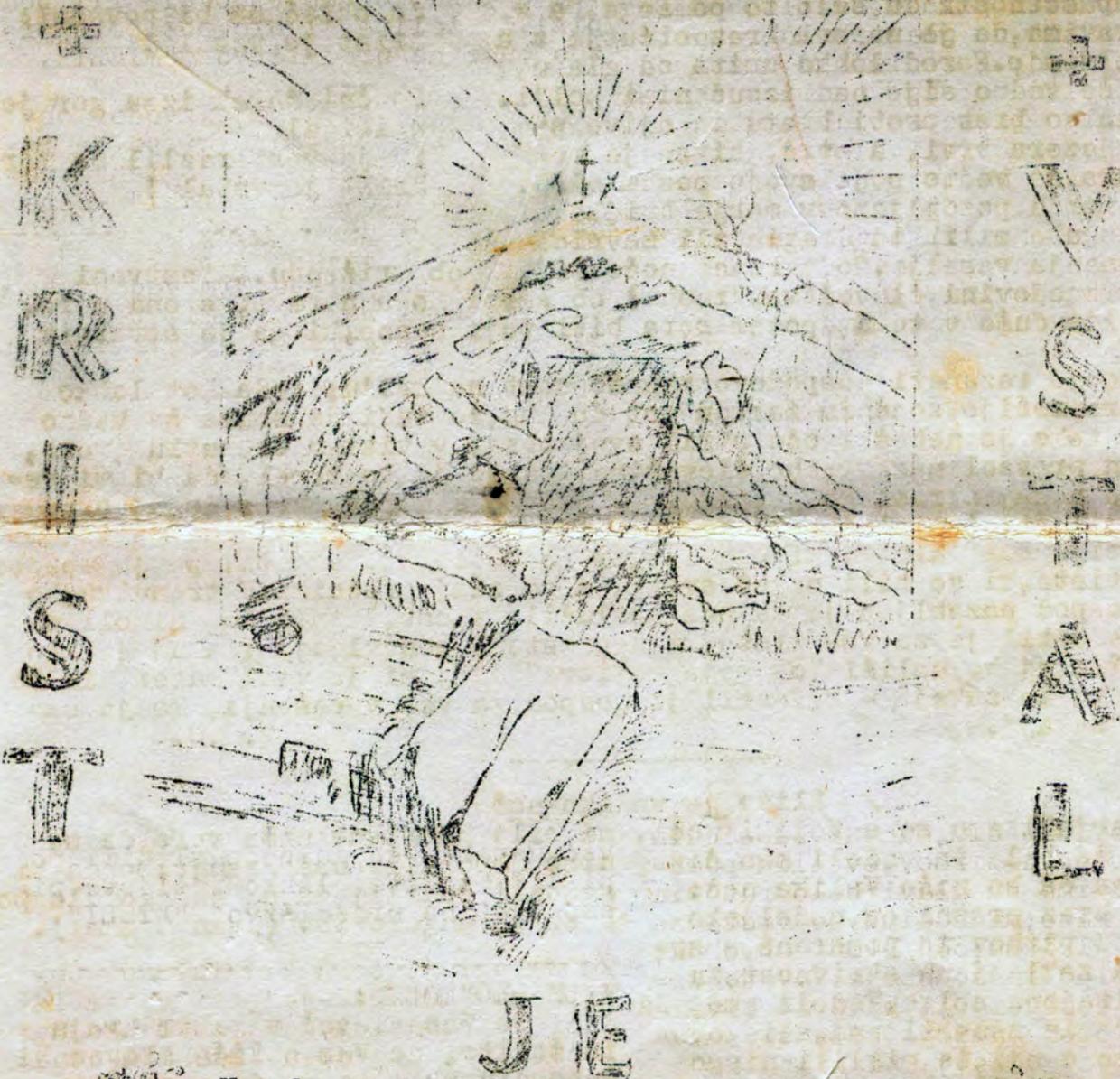
Printed and published (EDITOR) Rev. BRNO KORBIC, 45 Victoria Str. WAVERLEY N. S. W.

GLASILO DRUŠTVA "SLOVENEK"

POZDRAV SLOVENCIM V

Kristus je vstal
vstanimo tudi mi

AUSTRALIJI

Veselo Alelujo! Veselo veliko noč! Matere in očetje, bratje in sestre, prijatelji in znanci, prav vsakdo, ki ste seme težko preizkušenega slovenskega naroda. - Se nam zveni na uho utranost zvonov, še se sponinjamo prazničnega razpoloženja, še vidimo, kako vihrajo bandera, se je v nas vsaka potankost prošlih velikih noči. Le sedaj je tako pusto, prazno. Vsak dan se bolj tuje počutimo. Zakaj? Danes je velika noč, ki nam oznanja odrešenje. Zato dvignite glavo! To je dan, ki ga je narčil Gospod. Radujmo se in veselimo se ga! Postrgajmo stari kvas. Ne obhajajmo tega praznika s kvasom hudobije in malopričnosti temveč prekvašeni z duhom čistosti in resnice. Zahvaljujmo se Gospodu, saj je tako dober in njegovo usmiljenje traja vekomaj! Zato radost, zato veseli in srečni prazniki!

Konzorcij lista.

Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!KRIST JE VSTAL

Veliki petek z umirajočim božjim sinom na križu je nekaj, kar pretrese vsako krščansko dušo. Če trpljenje samo, bodi si, da trpimo sami, ali da o njem slišimo, nas ne pravi bolj človeške, bolj dostopne, bolj sočutne. Trpljenje je skrivnost, ki jo bomo razumeli šele, ko bodo oči zrele na ono stran ustvarjenega horizonta. Mora pa biti nekaj veličastnega, saj ga je naš Gospod prevzel kot sredstvo za naše odrešenje.

Gospodov klic po Bogu pa je priča strahotne zapuščenosti in celo to od Boga. Na vadno pravimo, da je narava brez občutja z našo trpljenjem. Narod lahko umira od gladi, a sonce še vedno sije nad izsušenimi polji. Vstane lahko brat proti bratu in njive postanejo jezera krvi, a ptič, ki se je rešil požara, še vedno poje svojo pesem miru. Srce je morda potopljeno v morje bridkosti, zaradi izgube milih in dragih, ali mavrica še vedno oznanja veselje. Toda sonce noče sijati ob križanju. Edinstveni slučaj v zgodovini človeštva. Vzrok! ob smrti Boga narave, se ona upre. Če je božja duša v temi, potem mora biti tudi sonce, ki ga je stvarnik naredil.

Teško je razumeti gospodovo zapuščenost na križu; toda kot lahko oblaki preprečijo sončnim žarkom pot do nas, če tudi je sonce še vedno na nebu, tako je nebeski oče skril svoj obraz v tistem trenutku groze, ko je Sin prevzel naše grehe človeštva. Gospod je to trpel, da bi mi vedeli, kako nekaj strašnega je, kadar je človeška narava brez Boga, brez njegove milosti in tolažbe. To je največje dejanje zadoščanja za tiste, ki zapustijo Boga ali dvomijo v njegovo navzočnost. Zadoščil pa je Gospod tudi za tiste, ki so bili nekoč sveti, a so zdaj grešniki. V trenutku, ko je bil Gospod pežabljen je za nas zaslužil milost, da nas Bog nikoli ne pozabi. Zadoščil je za vse tiste, ki nprestano ponavljajo: Zakaj je zlo na svetu? Zakaj ne usliši Bog moje molitve? Zakaj mi je vzela mater? in še nešteto drugih zakaj? - Zadoščil je gospod za vsa vprašanja, ko je sam vprašal "zakaj".

P. S. O.

Elizu je velika noč

Pogovarjali smo se o Veliki noči. Elizu je že bila in vedeli smo čisto vsi, kakšna da bo naša Velika noč: prazniki brez praznikov, nedeljsko jutro brez pirhov in pomaranč, v srce mukoma zaklenjena skrivnost, za pečjo pritajene solze. Vedeli smo, da pride trda in neusmiljena, ali govorili nismo o nji, še mislili nismo nanjo. Pogovarjali smo se o drugi Veliki noči, o tisti, ki je bila polna šumečega sonca, prešernega potrkavanja zvonov, dišečih, rumenih zapečenih kolačev, rdečih pirhov, svetlih pomaranč; mati ima na glavi belo ruto in pogrinja mizo; mi sedimo po vrsti za pečjo in gledamo; oče sloni ob oknu, baše si pipo in se smeje... V to Veliko noč smo verjeli kakor v živega Boga; tik pred nami je bila v vsem svojem sijaju. Res je ni bilo tisto leto in tudi ne prihodnje in tudi še v tretje ne in nikoli ne; ali ni je bilo moči na svetu, da bi omajala našo vero. Prav nič se nismo čudili, da

ni bila potrjena naša vera, da se niso dopolnile naše sanje; morda bi se bili čudili, da se je zgodilo po besedah angelovih. (Ivan Cankar).

VSEM SLOVENCEM:

Če Vas je več v kakem kraju in želite, da Vas obišče slovenski duhovnik zberite se in sporočite svojo željo na: FEDERAL CATHOLIC IMMIGRATION COMMITTEE, 150 Elizabeth Str. SYDNEY N.S.W. Pismo bo imelo več uspeha, če mu bodo sledili podpisani. Če želite, lahko pošljete pismo tudi na uredništvo "MISLI".

Na zalogi je še nekaj izvodov obširnega "KOLENDAR-ja", ki so ga izdali v Argentini. Enjigo lahko naročite pri uredniku "MISLI" - cena je 2 1-10-0.

Sodelujte pri listu. Čim več boste za list tudi sami pisali, tem več bo v njem stvari, ki si jih želite.

N A Š E P O S L A N S T V O

Preveč lahkomišelnih in ozkosrčnih bi bili, če bi mislili, da je Avstralija središče svetovnih dogajanj in da nas Slovence v Avstraliji zanima le to, kar se dogaja v naši neposredni bližini, vse drugo pa nam je deveta briga. Pa ni tako in upam, da ste tudi drugi tega mnenja.

Smo prav majhen delček nekoliko večje slovenske družine, ki je danes raztepena po vsem svetu in ki nadaljuje svoj tisočletni boj za golo pravico osebnega in narodnega življenja. Slovenija, ta lepi košček zemeljskega raja je ena sama rana, ena sama bolečina, črna pelina, ki ga pijo doma in ga v kapljicah okušamo mi v tujini.

Raztepeni smo kot ovce brez pastirja, zaletujemo se zdaj sem, zdaj tja, a kam bi radi, ne vemo in tudi nimamo nikogar, ki bi nam to povedal. Spominjam se besed enega naših velikih mož, ki je nekoliko tednov pred svojo smrtjo dejal: "Samo tistemu na rodu, ki je tega vreden, pošlje Bog vođitelja. Zdaj prihajamo v veliko stisko. Vođitelja nimamo. Prosimo Boga, da nam ga pošlje, sicer nam ne bo dobro!"

Krepko smo zaploskali govorniku in pet minut pozneje pozabili, kaj nam je povedal.

Od tega je preteklo dvanajst let. Vsak dan srečujem naše ljudi, vsak dan dobivam v roke kupe naših slovenskih časopisov. Če vprašam znance, kaj bi bilo najpametneje storiti, ne ve - če iščem odgovora na to vprašanje v naših begunskih listih, me objema slabost. Koliko časa, koliko papirja in nepotrebnih besed smo v teh letih emigracije že porabili za diskreditiranje tega ali onega. Koliko samovoljnih vođiteljev so nam naši listi že ponudili.

Čas hiti in naša čreda propada. Kdo je kriv? Nihče! - Ne! - krivi smo vsi. Krivi ali vsaj sokrivi, ker molčimo k vsemu, kar se dela v imenu naroda, čeprav smo tudi sami člani te narodne družine in je pravzaprav naša dolžnost povedati, kar mislimo.

Velika noč je pred nami - praznik vstajenja, v katerega s takim zaupanjem zremo. Bo li letošnja velika noč praznik vstajenja tudi našemu narodu? Mislim, bomo li toliko dozoreli, da se bomo zedinili za enotni narodni program, delali za njegovo uresničenje in prenehali z brezplodnim politiziranjem na "strankarskih načelih". Od lepih besed, pa naj bodo še tako previdno in premišljeno postavljene, nimamo in ne bomo imeli ničesar. Narodu je treba dati nekaj, kar ima v sebi pesnico, kar lahko dojamemo in kar odgovarja njegovi duši. Ni mu treba republik in kraljevin, treba mu je svobodne domovine, zdrave kulture, poštenega narastaja in vere v Boga ter življenje.

Stranke so bile doma nekaj prijetnega, posebno še za študente, ker so smeli pod okriljem strank demonstrirati in so tako zanemarjali resno delo v šoli. Danes je vseeno, pozdravis "živijo" ali "zdravo". Danes moramo stati složno in trdno na braniku narodnih pravic. Kdor tega do danes ni uvidel, ni razumel Svetopolkove oporoke.

Izprašjamo si vest, četudi bo morda izpraševanje trpko in začnimo življenje Slovence in ne kot dosedaj "našega" in "ne našega". Gor.

P I S M A I Z D O M O V I N E :

....Veseli me, da mislite na svidenje, saj morda res ni več daleč tisti čas. Da bi le te nekatere ljudi srečala pamet in bi v svoji trmi ne bili tako slepi kot so. Saj bi lahko vsi živeli v slogi. Ne vidim vzroka,

(nadaljevanje S.7)

UNIVERSITY THEOLOGY FACULTIES CLOSED

Belgrade - Yugoslavia's three State-supported university theological faculties, including Catholic faculties in the Universities of Zagreb and Ljubljana and a Serbian Orthodox faculty in the University of Belgrade have been closed down by order of the TITO communist authorities.

Deans of the three faculties were told that "because the Church is separated from the State" subsidies would be discontinued.

The faculties would be considered closed and must vacate the university premises.

The order added that the churches could open their own theological academies, in these were organised and financed as "an internal Church affair."

The three faculties have been functioning since the end of the war and now have between them some 250 students and 30 professors, including some of the most prominent Catholic and Orthodox personalities in Yugoslavia.

They have functioned on exactly the same basis as all other university faculties - rent-free on State-owned premises, with State-paid salaries for the professors and State scholarships for most of the students.

In addition, both the Catholic and Orthodox churches run several of their own preparatory schools, offering four-year courses for students aged between 15 and 19 who want to enter the priesthood.

These schools are recognised by the state, but have no subsidies.

The Moslems representing Yugoslavia's third major religious group, run their own schools to train priests and send some students to Egypt and other Moslem countries for further training.

There is no immediate explanation for the sudden decision of the Yugoslav Government to apply the principle of the separation of Church and State to these faculties, although this principle is one of the basic features of the constitution under which TITO rules.

The Cabinet, however, is now believed to be preparing an "economy" budget, under which subsidies to many enterprises and institutions will be cut.

These institutions will be obliged to find their own finances or to close down!

Church officials in Belgrade were startled by the sudden decision and wondered whether it would be possible to open new schools (C.W.)

THE JENOLAN CAVES

The Jenolan Caves are situated in the heart of Blue Mountains, on the eastern side of the Great Dividing Range. They are nearly 3000 ft. above the sea, in a deep and rugged valley at the head of one of the tributaries Hawkesbury River.

The caves are a series of magnificent caverns, in the limestone rock of which the mountains are made. Limestone is not only porous, but contains many cracks and fissures along which water can flow. It is also slightly soluble in rain-water, and so through the ages the trickling waters have slowly dissolved away parts of the limestone, covering up other parts with a glassy surface of lime in the form of "stalagmite".

The slowly dripping waters have caused the most wonderful shapes in this glass-like material. Where the water has dripped from the roof, a

slender shaft has formed, hanging downwards, called a stalactite. A thicker shaft grows slowly from the floor to meet the stalactite above. In the Jenolan Caves most of the formations are milky-white while the floors of the caverns are covered with layers of the same material. Such caves occur in limestone districts in other parts of the world, the best known in England being in the Cheddar Gorge, in Somerset.

The Jenolan Caves are, however, of vast extent and are probably the finest of their kind in the world. B.G.H.

ALL ALIENS MUST REGISTER

All aliens in Australia must notify the Department of Immigration when they change their employment or their address.

" AT THAT TIME, MARY MAGDALEN, AND MARY THE MOTHER OF JAMES, AND SALOME BOUGHT SWEET SPICES, THAT COMING THEY MIGHT ANOINT JESUS. AND VERY EARLY IN THE MORNING, THE FIRST DAY OF THE WEEK, THEY CAME TO THE SEPULCHRE, THE SUN BEING NOW RISEN. AND THEY SAID ONE TO ANOTHER: WHO SHALL ROLL US BACK THE STONE FROM THE DOOR OF THE SEPULCHRE? AND LOOKING, THEY SAW THE STONE ROLLED BACK. AND ENTERING INTO THE SEPULCHRE, THEY SAW A YOUNG MAN SITTING ON THE RIGHT SIDE, CLOTHED WITH A WHITE ROBE, AND THEY WERE ASTONISHED. WHO SAITH TO THEM, BE NOT AFFRIGHTED; YE SEEK JESUS OF NAZARETH, WHO WAS CRUCIFIED: HE IS RISEN, HE IS NOT HERE; BEHOLD THE PLACE WHERE THEY LAID HIM. BUT GO, TELL HIS DISCIPLES, AND PETER, THAT HE GOETH BEFORE YOU INTO GALILEE; THERE YOU SHALL SEE HIM, AS HE TOLD YOU.. (St. Mark: XVI 1-7)

Holy Father Enters 14th Year of Reign
 Cardinals, Archbishops, Bishops and diplomats to the Holy See were present at the Solemn Pontifical Mass in St. Peter's, Rome, to mark 13th anniversary of the coronation of the Holy Father.

His Holiness was elected Pope on March 2, 1939, his 63rd birthday, and crowned Supreme Pontiff on March 12 of the same year.

Attack On Bishop - Belgrade - A man has been sentenced to ten day's imprisonment for inflicting injuries on Monsignor Anton VOUK, Auxiliary Bishop of Ljubljana, who was attacked by a mob at a railway station in Slovenia in January.

The official Yugoslav news agency Tanjug, gave the man's name as Avgust Lamarsic and said that he inflicted "slight injuries" on Bishop Vouk. An eye witness account given to British United Press after the incident said that a mob of 150 people set upon Monsignor Vouk as he left a train at Novo Mesto. He was flung into the waiting room and petrol poured over his coat. There was a sudden blaze and Monsignor Vouk was severely burned. Plastic surgery will be needed to remove the scars of his burns.

Forbidden books - A new warning has been given against the publication, sale and reading of books which the Church considers "contrary to the good of the soul". (Vatican City)

A beautifully hand-worked tapestry copy of Leonardo da Vinci's "The Last Supper" which was hidden during the war years in a Belgrade Church is now in Sydney. It is the work of Mrs. V. Nedeljkovic. It took her three years of painstaking effort to complete.

The tapestry copy of "The Last Supper" may be seen at Pellegrini and Company's Catholic Emporium in George Street Sydney.

RELIGIONS OF THE WORLD (CH. BOOK, 1952)

Various statistics of the religions of the world, are given in various places. The figures which follow are taken from a Jesuit missionary review quoted in the massive Guide de la France Chretienne et Missionnaire (1948-9), according to which, in a world population of 2,200,000,000 there are 800,000,000 Christians and 1,400,000,000 non-Christians, made up as follows:

Christians:		Non-Christians	
Catholic Church	405 million	Jews	17 million
Orthodox Churches	195 "	Moslems	305 "
Lutherans	66 "	Buddhists	215 "
Calvinist	13 "	Confucianists	360 "
Anglicans	32 "	Hindus	290 "
Other sects	89 "	Shintoists	35 "
		Animists	100 "
Other religions or those with no religion	50 "		

UNESCO, however, puts the population of the world higher than this, at 2,375,000,000 (1949). This source adds that it has increased from 1,772,000,000 in 1920 and 2,141,000,000 in 1937, or by 34 per cent. in thirty years.

The thousands of Catholics who each year travel on long sea journeys should request Mass facilities aboard from the shipping companies concerned. (Ch. W.)

AUSTRALIANS IN THE WAR

On the outbreak of war in Europe, Australia at once declared her intention of fighting with the Allies. Her navy, although it was small in comparison with that of Great Britain and France, had nevertheless been well trained and equipped and was in action from the very first day. So, too, was her Air Force, although until December, 1939, when a flying-boat squadron began to operate from England against the German U-Boats - the first dominion squadron which went into action in the European theatre - their work was to protect shipping in Australian waters from enemy raiders. From these small beginnings Australian sailors and airmen gradually extended their activities to all theatres of the war. They fought in the French and Norwegian campaigns, the Battle of Britain, in the prolonged struggle for control of the Mediterranean and Middle East, in Burma and Malaya. They were engaged continuously in convoy duties and hunting down U-Boats in the Atlantic, and took part in the Normandy landings and the final destruction of German power. Australian airmen played a particularly notable part in the air war over Europe, in which one-fourth of the total number of Australians killed in the war were lost.

But the largest of the three forces was, of course, the Army. It, too, was very small at first, but it developed rapidly, and by 1941 there were three divisions in the Middle East and one in Malaya. For the Army, the war falls into two clear and distinct periods: 1940-1942, when it was engaged in the Middle East, and from 1942-1945, when it fought against the Japanese. While in the Middle East, it fought with distinction in Lybia, Syria, Greece and Crete, but it is remembered best for its part in the siege of Tobruk, when an Australian division, supported by other Allied troops, among whom were many Poles, held out for eight months against superior Axis forces, and for its distinguished part in the Battle of El Alamein.

Early in 1942, the Japanese, who had entered the war in December, 1941, drove south towards Australia, over-ran Malaya and the Dutch East Indies, destroying the Australian division in Malaya in the process and looked likely to invade Australia. Two of the Middle East divisions, the largest part of Australian navy and many airmen were brought back from Europe to meet the danger, and, with the forces already in Australia and the support of the U.S. Navy, were able to stop Japanese and drive them back across the mountains of New Guinea. By this victory, Australian soldiers became the first to defeat the Japanese in battle. After this, with the American present in ever-growing strength, the danger to Australia grew less. But the fighting in the jungles of New Guinea was perhaps the most difficult of the whole war and progress was very slow. Indeed, even in August, 1945, when the Japanese surrendered, there were several large groups of Japanese still holding out both in New Guinea and the neighbouring islands. The elimination of these groups and the invasion of Borneo, which took place in July, 1945, was the main work given to the Australian Army for the rest of the war, but Australian airmen and sailors, as well as helping their Army, gave support to the American drive through the Philippines and the central and northern Pacific towards Japan. Australian naval units were in Japanese waters when the war ended.

About 800,000 Australians served in the forces during the war. In addition, Australian industry had to produce all types of weapons and equipment for the different fronts. To make such an effort possible was beyond the power of the men alone, and women were recruited in large numbers in both the armed services and industry.

(Newcomers' Reader)

It's Nuts Again for Bastogne

Nuts will return to Bastogne four years after the expression "nuts" made the Belgian village world famous. The 101st Airborne Division Association has arraigned for Christmas presents of nuts to be parachuted to Bastogne on Dec. 22, the anniversary of Maj. Gen. A.M. McAuliffe's famous answer to a German demand for surrender of the village. McAuliffe replied to the Germans: "NUTS" - and Bastogne held out.

Pisma iz domovine (nadaljevanje s tretje strani)

da bi morali drug drugega spodrivati, ko je te na svetu dovolj prostora... Ko bi bilo le kurjave dovolj. Za vsak paket pa se mora tu plačati 200 dinarjev v državnem koloku in to pri prevzemu paketa. Za vaš avstralski funt se dobi tu v banki 670 dinarjev. Prej je bila tuja valuta brez koristi, sedaj pa je ameriški dolar 300 dinarjev in to po uradnem kurzu. Med seboj pa si ga sedaj menjajo po 400 dinarjev. Sploh nam je vsa tuja valuta dobrdošla.

...Zdi se mi, da je na svetu res tako, da tistim, ki imajo preveč kruha, manjka notranje zadovoljstvo. Tako trpljenje je slično lakoti ali pa je te hujše. Vsem nam pa je v tolažbo upanje...

...Bojim se otroke v šoli radi pokvarjenosti. Če bi ti vedela, kaka je naša mladina-obupna. Verouka nič. Ponekod so ga te malo imeli, sedaj pa je tudi to ukinjeno. Sami moramo učiti doma. Katekizem sem komaj iztnil, a so mi ga dali le na posodo. V tem oziru je kar strašno. Ne bi verjel, kaj se godi z nekaterimi duhovniki.....

...Ljubljanski škof se nahaja v bolnici; polili so ga z bencinom in zažgali, tako da se komaj rešil smrti. Izrazil se je, da ga ne bole toliko rane, kot človeška hudobija...

OD DRUGOD

A r g e n t i n a - Na obisku imamo škofa Rožmana. Lotos je pri nas dalj časa, kot je bil pred dvema letoma. Dan pred svojim odhodom bo birmal slovenske otroke. Počuti se zelo dobro. Tu je kot doma, saj ima vedno opravka s svojimi ljudmi. Malo huda je bila žanj vročina, pa jo je junsko prenašal.

A m e r i k a - Ameriška Domovina je prinesla vest, da je Vatikan nakupil od znane založbe Herder na Dunaju Katekizme in jih poslal v dar mariborski in ljubljanski škofiji. Vsega skupaj je bilo kupljenih lo ooo izvodov katekizmov in krščanskih nauk in to prav istih, kot jih uporabljajo na Slovenskem Koroškem pri pouku verouka v šolah. Knjige so prišle v Jugoslavijo seveda z dovoljenjem vlade. Prevzel jih je beograjski škof Dr. Ujčić, ki jih je nato poslal ljubljanski in mariborski škofiji. Ista vlada je knjige zaplenila in zaprla škofijskega ekonomu, ki je knjige razpečeval. Oba slovenska škofa in tudi dr. Ujčića pa so obdolžili, da so odprli trgovsko podjetje in da kupujejo s knjigami.

Obvestilo uredništva:

Prejeli smo črtico, ki nam jo je poslala gospa A.Z. Objavili jo bomo v prihodnji št. Najlepša hvala!

NEBESA POD TRIGLAVOM

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: "Tud bodo živeli veseli ljudje!" Skopo je meril lepoto, ko jo je tresel po zemlji od vzho da do zahoda; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje - puste leže tam, strme proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno perikete lepote; razsul jo je na vse strani, od štajerskih goric do strme tržaške obali, pa od Triglava do Gorjancev, in rekel: Veseli ljudje bodo živeli tud; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje! Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in rodila - zrasla so NEBESA pod Triglavom. Oko, ki jih gleda, obstripi pred tem čudom božjim, srce vztrepeče od same sladkosti; zakaj gore in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiz za domovino veselemu narodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo; bogatejši so pač drugi jeziki; pravi-jo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor veliko-nočno potrkavanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavi-jo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. VESELA DOMOVINA, POZDRAVLENA IZ VESELEGA SRCA!

(I. Cankar)

XXXXXXXXXX

NEKAJ OPCZORIL

V večini avstralskih mest na javnih prostorih ni dovoljeno piti alkoholnih pijač. To se pravi, ni dovolj eno piti takih pijač na cesti, v parkih, v gledališču, prav tako ne na vlakih in cestni železnici. Kaditi ni dovoljeno na vlakih, cestnih železnicah in autobusih, razen v oddelkih, ki so za to določeni. Lahko ste kaznovani, če kadite v oddelku za nekadilce, kakor tudi na krajih, ki so označeni z "NO SMOKING". Taki kraji so n.pr. pristaniški pomoli, tovarne, čistilnice olja in nafte, kakor sploh v prostorih in ob napravah, kjer je nevarnost požara.

VELIKONOČNI ZVONOVI

Zgodilo se je to v času, ko je Napoleon imel besedo v Evropi. Dolgo se ni moglo nič upreti njegovemu zmagoslavlnemu pohodu. Nekoga dne je njegova armada, ki je skoro brez odpora zasedla kraj za krajem prišla tudi do majhnega mesta Feldkirch na Avstrijski meji. Nalogo zavzeti mesto je dobil general M. Bilo je velikonočno jutro, polno sonca in jutranje rose. Meščani so se ravno odpravljali k rani sv. maši, ko so na bližnjih hribih zagledali zbrano francosko vojsko, ki se je pripravljala za napad. Po poročilih je bilo tam zbranih več kot 18 tisoč vojakov.

Ob pogledu na bližajočo se nevarnost, je vse mesto prevzela panika. Zmeda je bila na vseh straneh. Na vseh zaskrbljenih obrazih si mogli brati vprašanje: Kaj sedaj? V hipu je sklical župan mestne občine k posvetovanju. Vse so se zedinili v tem, da je vsak odpor brezpomemben. Padli so vsi mogoči predlogi. Nekateri so predlagali popolno predajo, drugi zopet, da se pošlje posebne odposlance v francoski tabor s prošnjo za pomilostitev.

Ko je bilo razpravljano na vrhuncu in je bila zmeda popolna, se je vzdignil stari mestni župnik in poprosil za besedo. Vsi so obmolknili in pri sluhnilih njegovi preprosti in prepričevalni besedi.

Moji otroci, je dejal. Danes je velika noč. Ali ne mislite, da naj Bog, ki je vstal iz groba, zapusti nas v tem brezupnem položaju. Mislite, da nas on ne more ščititi v naši nesreči? Ali naj bo naše prvo dejanje, ko je nastopila nesreča Njega zapustiti? Seveda smo slabi. Proti mogočni armadi sovražnikov ni mam kaj postaviti. Neumno se je upreti. Zakaj ne bi šli v cerkev in slavili Velike noč kot običajno, vse drugo pa prepustimo Bogu in le nanj se zanesimo.

Župnikove besede so jih opogumile. Takoj so sporočili ljudem sklep zborovanja. Slovesno so zapeli zvonovi in to jutro še lepše, ker je bilo vstajenje Gospodovo. Njihov ubrani glas je veter raznašal na vse strani. Od vse povsod so hiteli ljudje v cerkev. Ulice so bile polne ljudstva z istim slovesnim razpoloženjem na licih, kakor vse druge velike noči.

Tudi Francozi so slišali zmagoslavni glas zvonov. Videli so svetlo oblečene meščane hiteti v cerkev. Zdelo se jim je verjetno, da je mesto dobilo ojačenje, ali vsaj glas, da je blizu avstrijska vojska. General je dal povelje za takojšnji umik.

Kdo li more dvomiti, da ni bil vzrok temu glas velikonočnih zvonov in da živa vera ljudstva, ki je v tem mestu prebivalo.

lást. S tem je bila zadana smrtna rana slovenski samostojnosti. Vzhodni Slovenci so si sredi IX. stol. sicer ustvarili pod knezom Kocljem še novo, mogočno slovensko državo, Panonijo, s središčem ob Blatnem jezeru, ki pa je najprej prišla pod Franke in sicer po Kocljevi smrti. S tem so prišli vsi Slovenci v sestav frankovske sile. Franki so uvedli pri Slovencih feudalizem, kolonizirali redko naseljene severne predele z Nemci in pospešili pokristjanjevanje. S tem so se pa Slovenci tudi kot eden prvih slovanskih narodov za trajno priključili zapadni kulturi. S Franki so vodili Slovenci dolgotrajne borbe, a končno so le podlegli silni premoči. Svobodno sonce je slovenskemu narodu zašlo za dolga stoletja in se mu v popolni svetlobi do danes še ni prikazalo.

"Tisoč in pet sto let krvaviš
- a izkrvavel nisi!!"

POD SVOBODNIM SONCEM :

Najstarejši prebivalci današnjih slovenskih pokrajin so bili Iliri, ki so jih v IV. stol. pr. Kr. r. podvrgli od zapada došli Kelti, a te so okoli Kristusovega rojstva podjarmili Rimljani zgradili preko pokrajine velike ceste proti severu, v Panonsko nižino in na Balkan, ustanovili ob njih več cvetočih mest in ustvarili v deželi lepo civilizacijo.

Za časa preseljevanja narodov je rimska oblast v teh deželah razpadla in preko nje so hrumeli razni narodi. Poslednji so jo zasedli Langobardi, a ko so se tudi ti l. 568. preselili v severno Italijo, so pritisnili za njimi stari Slovenci, prišedši iz današnje južne Rusije. Ti so zasedli vse izpraznjeno ozemlje med Donavo in Jadranom ter Panonsko in Furlansko nižino. Ziveli so svobodni v stalnih junških bojih s Furlani na zapadu, z nemškimi Bavarci na severu in z divjimi Obri na vzhodu. Že sredi VII. stol. so si organizirali svojo prvo državo Karantanijo, katere jedro je bila današnja Koroška. Načelovali so ji knezi domačega rodu, katere so umeščali na Gosposvetškem polju po obredu, ki je eden najzanimivejših dokumentov pristen kmečke demokracije zgodnjega veka sploh.

Ker se Slovenci sami niso mogli trajno upirati bojevitim Obrom, so pozvali l. 743. na pomoč sosednje Bavarce. Združeni so res strli Obre, a za nagrado so morali priznati Bavarsko nadoblast. S tem je bila zadana smrtna rana slovenski samostojnosti. Vzhodni Slovenci so si sredi IX. stol. sicer ustvarili pod knezom Kocljem še novo, mogočno slovensko državo, Panonijo, s središčem ob Blatnem jezeru, ki pa je najprej prišla pod Franke in sicer po Kocljevi smrti. S tem so prišli vsi Slovenci v sestav frankovske sile. Franki so uvedli pri Slovencih feudalizem, kolonizirali redko naseljene severne predele z Nemci in pospešili pokristjanjevanje. S tem so se pa Slovenci tudi kot eden prvih slovanskih narodov za trajno priključili zapadni kulturi. S Franki so vodili Slovenci dolgotrajne borbe, a končno so le podlegli silni premoči. Svobodno sonce je slovenskemu narodu zašlo za dolga stoletja in se mu v popolni svetlobi do danes še ni prikazalo.

KOTICEK N A S I H M A L I H.

P I R H IPRVIKRAT PO BLAGOSLOVLJENI OGENJ

Velike in male
in stare kokoške
nesite nam jajčec
tja v slamnate koške !

Ti jajčki okrogli,
njih vsak bo še pisan,
rdeče, rumeno
in modro porisan ! (S.C.)

Ni bilo večjega veselja, kakor čakati na veliko soboto zjutraj na blagoslov ognja. Otroci smo gledali na odrasle, na take, ki jim je bilo dovoljeno iti po ogenj, s skorosveto zavistjo. Zdelo se nam je, da tega dne ne bomo nikoli dočakali.

A prišel je tudi ta dan. Le ne vsem, kako dolgo prej sem pripravil trhljen les in ga sušil pod streho, da bo dovolj suh in se bo hitro vnel. Pripravil sem posodo za ogenj - cinasto kanglico z ročajem iz žice. Velikost kanglice je bila odvisna od številca hiše, v kateri je bilo treba prinesti ogenj. Otroci smo nosili ogenj v vse hiše, kjer ni bilo otrok. Zdelo se nam je pač, da je nošenje blagoslovljenega ognja otroška pravica, v katero se starejši ne smejo vmešavati.

Zbudil sem se zgodaj zjutraj. Bila je še tema. S kanglico v roki sem neprestano hodil sem in tja, gledal na vrata, če že kdo ne gre; ponavljal sam pri sebi hiše, v katere moram prinesti ogenj; čim večim hišam

je bilo treba prinesti ogenj, tem bolj imenitno je bilo. In ne samo to: bilo je tudi več pirhov in drugih velikonočnih dobrot, večasih celo denar, ki je, če še tako majhen dar, pomenil za otroka celo premoženje.

Pred cerkvi je bil še velik ogenj, ko smo prišli. Do blagoslova je bilo še daleč. Vedno več otrok se je nabiralo. Med nami je bilo nekaj starejših fantov, ki so vedeli, kje stati in kako se vesti ob taki slovesnosti. Mi zelenci in prvikratarji smo jih gledali z obtudovanjem

in strahom. Godilo se nam je, kakor psu v cerkvi. Dasi smo prišli med prvimi, so nas odrihili in smo se znašli za njihovimi hrbti. Nismo se upali priverjati. Kaj bodo pa gospod rekli in še pri svetem opraviilu ?

Približal se je čas blagoslova. Najbolj goreči so že naložili ogenj in prižgali trhljace ali suhe gobe. Meni se je to zdelo greh. Mislil sem, da je samo oni ogenj na grmadi blagoslovljen, ne pa tudi ta v posodah. Bila je to usodna napaka.

Gospod so ogenj kmalu blagoslovili in parkrat prav grdo pogledali ker je bilo le preveč prešivanj a za boljši prostor.

Kako se je to zgosilo, še danes ne vem, ali zgodilo se je. Gospod še niso obrnili hrbta, ko so planili otroci na ogenj kot pes na kost. Ko sem jaz med zadnjimi prišel na vrsto, sem dobil le še nekaj ogorčkov in pepela. O žerjavici ni bilo duha ne sluha. Strah mi je stisnil srce, noge so mi postale težke kot iz svinca in iz oči so mi kapljale debele solze. Zdelo se mi je, da se mi je zgodila velika krivica. Bolelo me je, ker se mi je pot po ogenj tako ponesrečila. Čakala me je sramota - vsi se mi bodo smejali. To me je podžgalo, da sem nubral za drugimi in poprosil kogar sem dobil za malo ognja. Kmalu je bila kangljica polna in z veseljem sem jo zavrtel po zraku, kot sem videl to delati druge. Ker nisem bil dovolj previden, sem zadel s kangljico ob tla in žerjavica se je raz tresla po poti. S solzami in jezō sem zbiral ogorke in jih metal v posodo. Vse veselje me je minilo. Tista velika noč, ko sem šel prvikrat po blagoslovljeni ogenj, je bila grenka. Sramote sem se sičér rešil, a ne mislite, da sem komu povedal, kako sem nosil ogenj od cerkve do doma. Razočaranje je bilo pač preveliko in prehudo. (P.K.O.)

K O Š Č E K D O M O V I N E

Dedek je dobil pismo iz domovine. Bere ga na glas, drugi pa poslušajo. Tudi Peterček. In ko dedek skonča z branjem, se Peterček oglasi:

"Jaz pa vem, kje je naša domovina."

"Res?" je dedek v resnici radoveden. "Kje pa?"

Moramo vedeti: Peterček je star šele sedem let in se prav nič ne spominja svoje domovine. Odgovori pa le prav:

"Tam na drugi strani morja?"

"No, res; to si dobro povedal!" ga pohvali dedek. "Pa ker si že tako učen, nam povej še: kaj je domovina?"

Hm, to pa ni tako lahko. Peč tertček premišljuje. Navsezadnje pa se oglasi: "Domovina je tista dežela, kjer je naš rojstni kraj."

Dedek je sedaj čisto zadovoljen in ne vpraša nič več. Ni pa zadovoljen očka, ki pravi Peterčku: "Pa misliš, da je to vse?"

No, menda! Kaj več Peterček v resnici ne ve. Pa, očka pravi, da je to premalo in mu razloži:

"No, glej: ni samo zemlja, kjer smo mi doma naša domovina."

Naša domovina je tudi jezik, ki ga tam govorijo - naš materinski jezik!

Naša domovina so tudi pesmi, ki odmevajo po naših gorah in dolinah - naše lepe slovenske pesmi!

In je naša domovina tudi vera, ki smo jo prejeli od naših prednikov!

Vse to in še mnogo, mnogo več je naša domovina!

Peterčku je malo nejasno v glavi. Vse se mu malce meša; zemlja, jezik, pesem - no, vse! Počasi pa le spravi vse v nekak red in na koncu mu je čisto jasno, da ima očka prav.

Kajpak: drugače bi bila domovina sestrice Marice tiste barake tam nekje na Koroškem, kjer je Marica prišla na svet. No, to pa že ne bi bilo pravi. Pa Peterček še premišljuje. In bolj ko premišljuje, bolj postaja učen.

Končno pa pove očku:

"Ampak, očka, če je tako, potem pa nosimo vedno s seboj košček domovine!"

Očka ga dobro razume, pa pove: "Tako je, Peterček! Dokler govori-mo naš materinski jezik, dokler prepevamo naše lepe slovenske pesmi, dokler imamo v naših dušah vero naših dedov - vse dotlej nosimo s seboj košček domovine. In - lahko mi verjameš - to je najlepši košček našedo-movine!"

Glej, da tega koščka domovine nikdar ne izgubiš! (Ine. Kol. Sv. Sl.)

UGANKE :

Bela hišica stoji,
nima vrat in oken ni,
če hoče kdo iz nje po sveti,
pa mora skozi steno vdreti. (Jajček)

Kako bi "zmrznjena voda" zapisal
s tremi črkami? (Led)

Več ko dobi, bolj je lačen,
ko pa vse potre, umre! (Ogenj)

NAS SOVRAZNIK

Zganje je voda smrti.

Skózi krómo pelje pot v bolnišnico,
v sirotišnico in ječo.

V vinu utone več ljudi kot v morju.

Alkohol podi razum iz glave, denar
iz žepa, zdravje iz telesa.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI SVOJIM PRIJATELJCKOM STRIC BRADAC!

KAKO SMO PRI NAS BOGA STRASILI.

Bili smo Gašperinov Peter, Šustarjev Janček in moja malenkost, pripravljani za vsako "dobro" dejanje. Marsikatero smo uganili. Če se je kaj zgodilo, so že ljudje govorili; gotovo so bili ti trije. Ker smo že nosili počat, smo taki tudi hoteli ostati. Rekli smo, če smo že tako znani, da nas že noben pes več ne oblaja in da nas že vse stare babe po zobeh vlačijo, te časti ne smemo zapraviti.

Bili smo že sk oraj sredi velikega tedna; menda je bilo na veliko sredo zjutraj. Ma terē so že godrnjale, da so otroci samo v napoto. Kako tudi ne, ko je pa bilo toliko čudnih dobrot pripravljenih po omarah, da ni smo mogli nič več premagovati skušnjav. Sicer smo dobro zakrivali sledove sladkosnednih prstov med rozinami in rožiči, a materino oko je le ugotovilo, da so bili ne pridipravi na delu.

Tist o jutro pride k meni Gašperinov Peter in pravi: "Boš videl Francel, takega strāšenja Boga, kot ga bomo imeli letos, te naša fara ni videla." Ker je govoril modro, kot gospod na prižnici, sem uganil, da je imel pogruntano. Napravil sem samo vprašujoč pogled. "Pomagajev rabim pet" - je nadaljeval Peter - "ali na vse se ne zanesem. Kaj misliš, ali bi bil Šustarjev zanesljiv? Kajti izvesti načrt, ki ga imam, zahteva držati jezik za zobe mi."

Nestrpen nād tom, kaj ima za bregom, sem na vse vneto pritrdil, ne mislec na posledice, ki bi utegnile slediti našemu nepremišljenemu dejanju, za katerega pa še nisom vedel. Na moj nasvet smo pritegnili še Šustarjevega.

"Fantje", pravi Peter "vesto, da je na veliko soboto blagoslov ognja. Vse tri dni velikega tedna imajo gospod popoldne posebne molitve v cerkvi", je razlagal. "Kot udarijo gospod pri oltarju s palčko po tleh, takrat smo pred cerkvijo vsako leto razbili nekaj zabojev, ki so bili pripravljani za ogēnj na veliko soboto. Pa so rekli že od nekdanj, da na ta način Boga strāšijo."

Če bi po nas sodili, bi si lahko kaj takega mislili. Saj ni bilo večjega užitka kakor sprostiti svoje želje po razbijanju po mili volji in to še pred cerkvijo in pred župnikom, ki je bil za nas "razbojnik" strog, a drugače milo sveta duša. K temu nas je še podžigala zavest, da gospod ne bodo nič rekli, ker spada to k svetim obredom.

Gašperinov Peter je nadaljeval: "Količnik ima za svojo trgovino vse polno zabojev, v katerih dovaža blago iz mesta. Misli si, da ti Francel - misli je mene -, ki si najbližji, poskrbiš, da se te kite znajdejo pred cerkvijo, ti Janček, boš poiskal polena v Borštnikovi drvarnici, jaz boš pa pogledal za krajniki na tagi."

Vse bi šlo po sreči, da ne bi bil Janček le preveč očitno nosil drva iz Borštnikove drvarnice. Menda so celo pazili na drva, ker so imeli iz prejšnjih let izkušnje o izpeljavi tako svetlih idej, kot jih je imel Peter.

Midva s Petrom sva storila svojo "dolžnost" pod okriljem noči, Janček se je pa mučil pri belem dnevu. Da bo zadeva prej končana, sva se odločila, da mu pomagava.

Borštnikova drvarnica je bila blizu cerkve. Trebalo je preplezati zid, ki je obdajal cerkev, kar pa je bila za nas malenkost - in bil si takorekoč v drvarnici. Pravkar sva dobro preplezala z id, kar zaslišiva;

BOHKOV KOT

Križ meč okni v kotu,
luč nekdanje sreče .
Mati ob zibeli,
že o njem šepete.
A sedaj vse tiho,
klop je ves dan prazna,
miza nepokrita,
tuja, neprijazna.

Tih visiš na steni,
sence te kropijo,
misli, tople misli,
vsak dan bolj bolijo.
Bog solzi se v kotu,
kakor nikdar preje,
pesem je umrla,
pesem zimske preje.

Morda ob večerih,
žena se oglasi.
Očenaš, za obe...
moli prav počasi.

Jakopič Franc

=====
NA SLOVENSKEM STOJI DOM TVOJEGA
OCEJA IN TVOJE MATERE, NA SLOVEN-
SKEM SI SE VZGAJAL, SLOVENEK STA
TI OCE IN MATI; PRVE TVOJE BESEDE
SO BILE SLOVENSKE, PRVA TVOJA MO-
LITEV SLOVENSKA ! Škof Jeglič
=====

"Próklete barabe", "Ze zópet krađejo! To se pa že vse neha! Čigav pa je? Pa še z druge strani vasí!" Midva se še nišva dobro zavedla, ko so že stali tudi pred nama Borštnikovi fantje. Pestili so ubogega Jančka na vse mile višje, da bi še druge izdal. Vedeli so, da ni bil sam. Revež se je izvijal, da bi ušel. Ker so bili fantje le preveč zaposljeni z njim, sva imela s Petrom še vendar tóliko časa, da sva se vrnila preko zidu na cerkveno stran in jo ubrala vsak na svojo stran.

Jančku se je le posrečilo, da je dobil svojim nogam prosto pot, da jo je možal plačati s strgano srajco.

Tisto popoldne mi nisimo delali družbe ostalim, ki so strašili Boga. Nismo namreč hoteli, da bi kdo spoznal naš "poštteni" obraz, najmanj pa naša starši. (P.K.O.)

IZ PISEMSENEGA NABIRALNIKA

BRISBANE - sm.... Misli sem bil zelo vesel. Tu prilagam dar, da bi "Misli" vzcvetele in se razširile na vse strani in na vse dele sveta. Cotto sem, da jih bo vsakdo vesel, ko jih bo bral. Morda Vam bom kasneje nekaj poslal, kar bi rad, da bi v listu priobčili. S.

BRISBANE - Nametil sem se Vam tudi jaz oglasiti, da ne bom sam izven Slovenske družine. Ker mi je draga slovenska beseda, pa naj bo to časopis, knjiga ali pa osebno pripovedovanje s Slovenci. Mi smo sicer majhen narod in razkropljeni po vsem svetu, pa nas vendar tudi drugi poznajo in cenijo, kar sem imel prilično sam spoznati. Tu imam neke prijatelje, ki so mi povedali, da nameravate izdati slovenski časopis, zato moram pohiteti, da ne bom zašnji V Vašem krogu. Rojen sem v Slovenskem Primorju, kjer nam je bila uporaba slovenske besede nad dvajset let pre povedana. Na skrivaj sem čital slovenske knjige, a katere besede nisem nikoli zatajil, kot sem to v mnogih primerih doživel v Nemčiji. Lažlostna vest je to. Pravi Slovenci so lajali vame po nemško. Slovenščine jim je bilo sram. Postli so celo, da bi bilo bolje, če nas ne bi bilo. Rad bi napisal kak članek... Pošiljam skromen prispevek za časopis. Bom pa še drugič kaj več.

DIRKINBOND, QLD - Prav presenetila me je novica za božič, da bo v kratkem pričel izhajati slovenski časopis. Zanimala sem se takoj po svojem prihodu v Australijo za naš časopis. Na žalost pa sem spoznala, da smo premajhni ali pa premalo složni, da bi bili kos takemu delu. Končno sta se našla dva slovenska duhovnika, ki se ne bojita težke naloge in požrtvovalnega dela. Ponosni smo lahko, da sem z velikim veseljem prejel. Kar imamo tudi mi maloštevilni Slovenci ljudi, ki hočejo z močno voljo na nek način povezati naše raztepeno ljudi, na razpolago! Velika pridobitev je za nas, da smo dobili svoj časopis. Saj bo na ta na-

čin tudi na tem oddaljenem kontinentu zaživela slovenska beseda, ki je in vedno bo najdražja vsakemu Slovencu. ... Vam in Vašim delavcem želim poln uspeh pri delu, ki sta ga začeli.

CONISTON NSW - Iskreno pozdrave iz našega tampa. Dobil sem tudi obe številki lista, v katerih sem našel mnogo prelepih olovkov in spominov na naše slovenske rodoljube in pisatelje. Iskreno se Vam zahvaljujem za Vašo ljubeznivost in požrtvovalnost. Vi ste nam napisali prav lepe in zabavne, tako da sem ob branju teh zgodbic pozabil, da sem v Australiji. Spomnil sem se tudi jaz ene takih, ki jo je spisal pokojni 3. župnik Aljaž:

Oj! Triglav moj dom,
kako si krasan,
kako me izvabljaš
iz daljnih obmorskih
australskih nižin.

Tako po Aljažu v Australiji, da boste vedeli, da imamo Gorenjci še vedno dober spomin. Včasih pozabim na lopato, pa si privoščim malo obujanja spominov. Včasih tudi kaj narišem, če sem ravno tako volje.

=====

TUDI TI SE OGLASI - NAPIŠI KAKO TI GRE IN KAJ DELAS TER KAJ NAJ BI "MISLI" PRINASELE, DA TI BODO V VESELJE, POUK IN RAVNORILLO!

=====

CARLETON VIC - Z velikim veseljem sem prejel "Misli" ter Vam sporočam, da bom prav rad postal naročnik.

WATLAND NSW. - Prvič prav lepa hvala za božične čestitke in tudi za slovenski časopis. Kot naročnik prilagam svoj prispevek.

LIVERPOOL NSW. - Poslane številke dar boste za ta okraj potrebovali poverjenika, sem Vam z vsem srcem na razpolago!

V VSEMI SLOVENSKEH TISKARNAH SLOVENSKEGA NABIRALNIKA NAJ "MISLI" NE MANJKAJO